

http://www.info-yu.com/rukumija/starac_sava_rukumijski.htm

СТАРАЦ САВА РУКУМИЈСКИ

Отац Сава Рукумијски

Родио се 1907. у Кленовнику код Пожаревца, од оца Милана и мајке Живке Огњановић. На крштењу је добио име Владимир. Вредно је и поштено радио столарске и пчеларске послове, а кад је ушао у богомољачки покрет, био је усрдан у молитви, посту и приношењу покајања. Оженио се Петријом, са којом је добио два сина и ћерку. Десило се да се Петрија разболела, тешко страдала од злих духова, и легла на самртну постељу. Тада се збило чудо Божије које је Владимира Огњановића заувек упутило на свеусрдно служење Христу. Његов син Бранислав Огњановић о томе прича: „Моја мати Петрија била је болесна, много је ослабила, тако да је дошла до смрти. Мом оцу је било жао, јер су нас троје деце имали, и били смо мали, једно другом до увета. Мајка је лежала на самртној постељи. Отац ставио поред ње и самртно одело, јер је мислио да је већ готова. Он је отишао у другу собу, пред икону наше славе, Светог Николе, да се помоли Богу и Светом оцу Николају. Да ли га је ухватио сан, не знам, само он је причао овако: да је отишао у неку одају и видео једну жену која је ту била слушкиња. Он њу пита кад ће да дође Свети Никола, а она му каже: „Причекај мало“. После извесног времена појави се нека светлост, прво као тачка, а затим све већа и већа. И он је видео такве лепоте, да то не може да се опише. Дође Свети Никола и пита га: „А шта си хтео од мене?“ Мој отац Владимир му каже: „Да ми не узмеш жену, јер имам три детета, па не знам шта да радим, другу мајку не могу да им нађем“. Свети Никола се благо насмеши, па каже: „Нећу да је узмем. И ево ти ово парче хлеба да једеш од сад па до пролећа“. Тај хлеб је био тако слadak, да је мој отац Владимир, касније јеромонах Сава, помислио: „Што ми не даде још?“ Када је дошао у ону собу да види шта моја матер Петрија ради, а она устала из кревета и нешто чисти око шпорета. Моја мајка је доживела 94. годину, то јест, живела је после тога више од 60 година.

Кад му се супруга подигла договорили су се да Владимир оде у монаштво у знак благодарности Богу, али кад децу изведу на прави пут. Пред Други светски рат, будући подвижник рукумијски руководио је изградњом цркве у селу Кленовнику. И као мирјанин, био је од Бога обдарен мудрошћу и благодаћу да утеши и поучи оне који су му долазили. Благоје Костић из Дрмна (звали су га Блага), богомолник од 1926, упознао је Владимира Огњановића 1932. године. Он прича: „Моја ћерка Нада рођена је 1930. и била је врло напредно дете до своје шесте године, а онда се разболела и почела нагло да пропада. Молитве ми тада нису биле услышене, па сам отишао по лекове код апотекара у Пожаревац негде пред Петровдан 1936. Апотекар ми је дао савет да одем кући по дете и да га одведем специјалисти. Апотекар је дотада одмарао, а кад сам ја дошао, устао је и приправио лек, но, по повратку, моје дете Нада није хтела ништа да једе и пије. Отишао сам тада код брата Владимира у Кленовник и причао сам му о детету. Они су тада у Кленовнику требали да почну изградњу цркве. Он ми је

предложио да нешто приложим за цркву и рекао ми да ће дете оздравити док још не дођем кући. Обећао сам за цркву 800 комада цигле, што је он записао, и пошао сам за Дрмно. Кренуо сам са бригом шта ћу затећи код куће јер је Нада била у тешком стању. Кад сам дошао кући, затекао сам моју Наду живу и веселу како се игра с лутком на јастуку.“ Касније је Нада порасла, удала се и добила сина и кћерку.

Кад је Црква уочи рата освештавана, у освештању је чинодејствовао и Свети Николај Жичкии и Охридски. Он је тада заклео све сељане Кленовника, од најмањих до највећих, да чувају и држе веру православну. Брат Владимир ће у овом храму, све до свог одласка у манастир, бити појац и црквењак, који се старао о сваком поретку и благољепију.

Године 1958, по благослову свог духовника, хиландарског проигумана Михаила и епископа браничевског Хризостома, дошао је у манастир Рукумију, близу села Кленовника, у коме се налазе мошти (рука) Свете Јелице (из народне песме „Бог ником дужан не остаје), коју су браћа Павле и Радуле Радићи, по наговору своје зле жене, везали коњима за репове и растргли. Затекао је само храм и једну оронулу, стару зграду. Овде је на Крстовдан те исте године замонашен са именом Сава; на Богојављење је рукоположен за јерођакона, а на Савиндан 1959. за јеромонаха. Тада је постављен и за старешину манастира Рукумија. Оцу Сави је претходни монах Стефан предао 30 килограма кукурузног брашна, што је представљало целокупну покретну имовину манастира. Непокретну имовину чинила су 9 хектара младе шуме и један хектар обрадиве, али у трње зарасле површине.

Како бележи у својој протојереј Душан Д. Митошевић у својој књизи Рукумија и Брадача отац Сава, осокољен изазовом да начини велики подвиг, а пун вере у Бога, пун поштења и побожности да то оствари, почео је да ствара све што је за опстанак манастира неопходно. Искрчени су шибље и трње и на том простору су засађени виноград и воћњак. За монахе је већ 1962. године саграђен конак са спратом десетак метара западно од манастира са 25 соба, дуг 25, а широк 8 метара. Конак је пројектовао и у његовом грађењу живо учествовао отац Сава. Саграђене су економске зграде да би се створили услови за нормалан живот монаха и монахиња; стаје за стоку, кош за кукуруз, подруме, стругара, гаража за остављање пољопривредних машина, радионица. За прихватање све већег броја верника и потребе манастирског братства и сестринства начињена је трпезарија са куњихом и једним повећим одељењем. Црквена порта и виноград омеђени су 382 метра дугом бетонском оградом, а на улазу у порту подигнута је звонара са 4 звона.

Игуман Сава се часно одужио манастиру Рукумији. Са пуно љубави за веру и вернике окупљао је народ око ове светиње и истовремено зидао грађевине без којих се није могло. Велики конак испред цркве саграђен је циглом коју је он са тадашњим сестринством манастира и верницима правио: укупно 100.000 комада.

Уместо малтера, користио се блатом помешаним са плевом, јер пара за уобичајени грађевински материјал није имао. Уз све ово, својом руком је попунио све напрслине на цркви цементним малтером, што је био велики и стручан посао.

Савиним заузимањем Рукумија је израсла у незаобилазну богомољу. Увео је богослужбено правило у Цркви и стари поредак у манастиру, што важи и данас, а Рукумију је почео да посећује велики број верника из околине, па и из удаљених крајева. У време комунистичког агресивног атеизма и идеолошке острашћености, отац Сава је бранио православну веру и цркву својим делом, својом људском добротом и проповедима што се и данас памте као речи дубоке и непролазне истине. Против себе је имао сву осиноност и набуситост безверја а уз себе своју безграничну веру у Творца, малобројно сестринство и онај део народа који се није отуђио од вере и Цркве. Његов животни мото је био: Са Богом се све постиже и у вечни живот стиже.

Скоро свакодневно долазили су му најтежи болесници и разни невољници, којима је читао молитве и давао духовне поуке. Тачно је знао шта коме треба, и сви који су га послушали, оздравили би. Отац Симеон, садашњи игуман Рукумије, се сећа једне прилике када се десило следеће: „По завршетку Свете Литургије, одох на доручак. Отац Сава је седео на свом уобичајеном месту. У пола доручка улази жена од својих педесетак година, можда и више, и води за руку дете од пет-шест година. Отац јој даје благослов и пита је: „Јел то твоје унуче?“ Она одговори:“ Оче, зар се не сећаш да си нам читао за децу? Ово је мој син!“ По очевим молитвама, многим бездетним супружницима Господ је давао децу. Отац је од таквих брачних парова тражио да строго посте средом и петком и сва четири годишња поста. Некад им је налагао да се распитају да ли немају неко проклетство, то јест, да ли је неко од њихових старијих клео млађе, па би онда то разрешавао, пошто би претходно онај кога су проклели тражио опроштај од онога који га је клео пред оцем Савом у манастиру Рукумија. Ако је онај који је клео био упокојен, онда је прокунути одлазио да на гробу тражи опроштај, чинећи неколико метанија и кајући се за грех према старијем. Тек тада би га отац Сава разрешавао од греха. На овај начин, неки супружници су привођени искреном покајању, као и Светој Тајни Исповести и Причешћа. Услов за све наведено, за читање молитава бездетнима, био је да они морају бити венчани у нашој Светој Православној Цркви.“

Отац Сава је читао и молитве за изгон злих духова. Брат З. из околине Рукумије био је спортиста и врло снажан човек, но нека невидљива сила га је притисла и учинила да посрће у ходу, што је отац Симеон видео својим очима кад је З. ишао ка целивајућој икони. Отац Симеон прича: „Нечастиви га је гурао удесно, но он се крстио и успео да целива иконе. После је сео на столицу, а отац Сава му је пружио крст да га целива, ставио епитрахил на главу и почео да чита „Последованије молебноје“ – молитве Светог Василија Великог, у коме се

налазе псалми 16, 67 и 50, према црквенословенском преводу, затим канон молебни Господу Исусу Христу, уз јектеније после треће, шесте и девете песме, а онда молитве Светих Василија Великог и Јована Златоустог, њих шест на броју. Отац је читао равномерно, ни брзо ни споро, а брат З. се тресао целим телом и с времена на време крстио. По завршетку молитава и миросању из кандила, целивао је крст, епитрахил и руку оца Саве. Од тада је био други човек, миран и сталожен. Демонска сила је одступила.“

Био је то човек силне вере. Једном је рекао, из свог најдубљег духовног искуства: „Када би читав свет рекао да нема Бога, ја бих рекао да има, јер ЈА ЗНАМ да ИМА БОГА (очито, срео га је кроз духовни живот).“ Другом приликом, неки безбожник је узвикнуо на пијаци нешто о томе да Бога нема, на шта му је старац рекао: „Човече, погледај се, како си леп и паметан! Па како онда нема Бога?“ Отац Сава је непрестано творио Исусову молитву. Водио је велику борбу са демонима. Говорио је: „Мало зауставиш дисање и онда чујеш срце како куца и онда реци: „Господе Исусе Христе, Сине Божји, помилуј ме грешног.“ Како срце куца, тако говори. Без Бога ни преко прага не можеш.“ Молећи се, отац Сава је улазио у непрестану борбу са демонским силама. Дешавало се да му се јаве, око 10 увече. Он је о томе говорио: „Крст је сила и знамење, крст је спасење. Увече легнем и гледам на исток, а они (зли дуси) иду ка мени. Кад их закрстим, они одмах стану да се подсмехују. Поново их закрстим, а они се смање. Трећи пут их закрстим – истопе се.“ Виђао је понекад отац Сава и читаве хорде злих духова које пролазе крај манастира. „Иду ка Београду“, говорио је, знајући шта у престоници влада.“

Од Господа добио и једно чудесно исцељење. Често је причао како му је блаженопочивша игуманија Ангелина (из манастира Рукумије) исцелила ноге: „Ноге су ми биле црне од колена на доле, у ранама. Лекарима нисам ишао јер би сигурно решили да их одсеку, биле су у тако тешком стању. Једне ноћи, неколико година по смрти мати Ангелине, лежао сам у кревету и ћутао. Осетио сам неку промену код себе и видео зид келије како се отвара пред мојим очима, као и мати Ангелину како долази до мог кревета, до ногу. Узела ми је десну ногу и почела да је стиска од колена наниже, и видим како извуче неки црни патрљак дужине око 40 цм. Затим исто уради и са левом ногом, а из ње извуче нешто краћи комад, па обоје стави у једно, баци на север и оде. Гледао сам у то што је бацила, кад оно поче да расте и израсте у човека црвеног као крв. Не знам одакле, али он узне неки стари шешир, стави себи на главу и поче да ме гледа. Гледа он мене, гледам ја њега. Мало после окрете се и оде. Ујутру, кад сам устао, ноге су ми биле потпуно здраве.“

Сестринство су у време овог великог подвижника сачињавале: игуманија Ангелина, монахиња Марија и кћерка јој Параскева, као и Христина, Сара, Ана и Меланија. С њима су били и монаси Захарије и Игњатије.

Духовни син оца Саве, јеромонах Симеон, о њему вели: „Игуман Сава је био

велики покајник, сузни молитвеник, строги испосник, милостиви слуга Божији, вредан као пчела, са огромним духовним искуством у борби са духовима злобе у поднебесју. Све што сам добро научио, од њега сам научио.“

Отац Сава се, причешћен и тихо радостан, упокојио уочи Педесетнице, на Духовске задушнице, 25. маја 1991. године. Опојао га је владика браничевски Сава са десетак свештеника и свештенманаха, у присуству великог броја духовне деце. На манастирском гробљу му је подигнут скроман споменик с натписом. „Оче Саво, отишао си више те никада нећемо видети али ће твој лик вечито кроз живот да нас прати. Велики твоји пријатељи“.

Игумана Саву достојно је заменио свом народу и вери одани отац Симеон (Станчетић). Старешина манастира је од 1991. године, његова ревност, чување Светих канона и догмата и бескомпромисна борба против свих зала и недаћа у данашњем друштву, није остало без одјека у народу, па је манастир из године у годину све посећенији.

Поуке оца Саве

-Моли се Богу и кај се за грехе. Као што се свако јутро умиваш тако се стално и кај за грехе.

-Ако ти опростиш неке, а тај се не каје, Бог му не опрашта. -Ништа на овоме свету није отприлике. Све има своје. Ти се чудиш зашто те лупило, а нешто си урадио што није требало.

-Није срамота да не знаш, него је срамота што ти не треба савет, што не слушаш.

-Благослов је велика ствар ако се узима са страхопоштовањем, а онако (само) то није ништа.

-Кад радиш посао са благословом лако иде, а без благослова не може.

-Онога чега се бојиш, тим си већ заражен. Онај који је чист њему је све чисто; онај који је прљав, њему је све прљаво.

-Ако имамо молитву и пост, све имамо.

-Добро је бити сељак, али разуман, да не жели много, да ограничи себе, некима никада није доста. **ЈАКОВ ЈАКОВЉЕВИЋ**

Са интернета преузео и уредио вебмастер Славиша Т. Јовановић 12304 Рановац

http://www.info-yu.com/rukumija/starac_sava_rukumijski.htm

Adresa: Manastir Rukumija, 12208 Kostolac

Telefon: 012-261 121 iz inostranstva 00381 12 261 121

E-mail: manastirrukumija@gmail.com

<https://www.google.rs/maps/place/Manastir+Rukumija/@44.697034,21.1734867,13z/data=!4m5!3m4!1s0x4750f1a8c4c7bd67:0xdab2abb476956107!8m2!3d44.6970302!4d21.2085056?hl=en>

<https://www.google.rs/maps/place/Kostolac+12208/@44.7295562,20.6204362,9z/data=!4m5!3m4!1s0x4750f3c555124c81:0x820b63eb16485d5a!8m2!3d44.7220401!4d21.1751145?hl=en>